

ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ҚАРОР

Дар бораи Тартиби беътимод эътироф кардани қарзи андозӣ ва аз ҳисоб баровардани қарзи андозии беътимод эътирофшуда

Мутобиқи [моддаи 131](#) Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон ва [моддаи 57](#) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ" Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Тартиби беътимод эътироф кардани қарзи андозӣ ва аз ҳисоб баровардани қарзи андозии беътимод эътирофшуда тасдиқ карда шавад ([замима](#) мегардад).

2. Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марти соли 2014, [№155](#) "Дар бораи Тартиби аз ҳисоб баровардани қарзҳои беътимод аз рӯи андозҳо, ҷаримаҳо ва фоизҳо" аз эътибор соқит доништа шавад.

Раиси

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе,

аз 2 марти соли 2023, № 75

Замима
ба қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 2 марти соли 2023, № 75

Тартиби безътимод эътироф кардани қарзи андозӣ ва аз ҳисоб баровардани қарзи андозии безътимод эътирофшуда

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Тартиби безътимод эътироф кардани қарзи андозӣ ва аз ҳисоб баровардани қарзи андозии безътимод эътирофшуда (минбаъд - **Тартиб**) тартиби безътимод эътироф кардани қарзҳои андозии андозсупорандагон аз рӯи андозҳо, ҷаримаҳо ва фоизҳо, инчунин аз ҳисоб баровардани қарзи андозии безътимод эътирофшударо муайян менамояд.

2. Дар ҳолатҳои зерин қарз аз рӯи андозҳо, ҷаримаҳо ва фоизҳои андозсупорандагон (агентҳои андоз) қарзи безътимод эътироф (минбаъд - **қарзи безътимод**) карда мешавад:

1) барҳамдиҳии шахси ҳуқуқӣ - мутобики муқаррароти [моддаи 126](#) Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми нокифоя будани молу мулкҳои шахси ҳуқуқӣ ва (ё) имконнопазир будани пардохти он аз ҷониби муассисон (иштироккунандагон)-и ин шахси ҳуқуқӣ, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ;

2) муфлис эътироф шудани соҳибкорони инфиродӣ ва шахси ҳуқуқӣ дар ҳолатҳои пешбининамудаи [моддаи 150](#) Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми нокифоя будани молу мулк;

3) фавти шахси воқеӣ ё фавтида эълон шудан, бедарак ғойб ё ғайри қобили амал эътироф шудани шахси воқеӣ аз ҷониби суд бо тартиби пешбининамудаи [моддаи 129](#) Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми нокифоя будани молу мулкҳои ҷунин шахсон ё ба моликияти давлатӣ гузаронидани мерос;

4) қабули санади судӣ, ки дар робита ба он мақомоти андоз ҳуқуқи ситонидани қарзи андозиро бо сабаби ба охир расидани муҳлати муқарраршуда оид ба ситонидани қарзи андозӣ ё рад намудани ариза дар бораи барқарор намудани муҳлати баохиррасида аз даст медиҳад;

5) аз баҳисобгирии андозӣ баровардани шахси ҳуқуқӣ хориҷӣ дар мақомоти андоз мутобики муқаррароти [моддаи 78](#) Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми нокифоя будани молу мулкҳои муассисаи доимии шахси ҳуқуқӣ хориҷӣ ва ғайриимкон гардидани пардохти он аз ҷониби шахси ҳуқуқӣ/ғайррезиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доира ва бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

6) ҳангоми офатҳои табиӣ (заминларза, обҳезӣ), ҳолатҳои фавқулода (эпидемия ва пандемия) ва ҳолатҳои дигари шабех, ки пардохти қарзи андозро ғайриимкон менамоянд.

3. Новобаста ба муқаррароти Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Тартиби мазкур Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад қарзи андозии андозсупорандаро безътимод эътироф намояд.

2. АСОСҶО ВА ШАРТҶОИ БЕЪЪТИМОД ЭЪТИРОФ НАМУДАН ВА АЗ ҶИСОБ БАРОВАРДАНИ ҚАРЗИ АНДОЗИИ АНДОЗСУПОРАНДА

4. Мақомоти андозии маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда аризаи пешниҳоднамудаи андозсупоранда ё шахси дигари ваколатдорро дар муҳлати то 10 рӯзи қорӣ аз рӯзи қабули он баррасӣ намуда, дар ҳолати муайян намудани воқеияти ҳолатҳои пешбининамудаи зербандҳои 1)-6) банди 2 Тартиб дар хусуси безътимод эътироф кардани қарзи андозии андозсупоранда ҳулоса тартиб дода, бо замимаи ҳуҷҷатҳои пешбининамудаи банди 6 Тартиб ба Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

5. Дар ҳолати мавҷуд набудани мурочиати андозсупоранда ё шахси дигари ваколатдор, ки қарзи андозии ӯ тибқи зербандҳои 1)-6) банди 2 Тартиб бояд безътимод эътироф доништа шавад, мақомоти андозии маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда уҳдадор аст дар муҳлати 10 рӯзи қорӣ пас аз муайян намудани ҳолати мазкур ба Кумитаи андоз бо замимаи ҳуҷҷатҳои пешбининамудаи банди 6 Тартиб ҳулоса пешниҳод намояд.

6. Барои баррасии масъалаи безътимод эътироф кардан ва аз ҳисоб баровардани қарзи андозии андозсупоранда ё шахси дигари ваколатдор аз ҷониби мақомоти андозии маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда ба Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

1) дар ҳолати барҳамдиҳии шахси ҳуқуқӣ:

- аризаи андозсупоранда;

- нусхаи санади санҷишӣ оид ба барҳамдиҳии шахси ҳуқуқӣ;

- маълумотнома оид ба нокифоя будани молу мулкҳои шахси ҳуқуқӣ ва (ё) имконнопазир будани пардохти он аз ҷониби муассисон (иштироккунандагон)-и ин шахси ҳуқуқӣ;

- санади муқоисавӣ оид ба иҷрои уҳдадориҳои андозӣ (то рӯзи пешниҳоди мавод);
- маълумотнома аз бонки хизматрасон оид ба ҳолати молиявӣ ба санаи пешниҳоди ариза;
- хулосаи мақомоти андози маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда дар хусуси безътимод эътироф намудани қарз;

2) дар ҳолати муфлис эътироф шудани соҳибкори инфиродӣ ва шахси ҳуқуқӣ:

- аризаи андозсупоранда;
- қарори суд дар бораи муфлис эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ ва шахси ҳуқуқӣ ва таъиноти суд дар хусуси ба охир расидани истехсолоти озмунӣ барои дар рӯйхати ягонаи давлатии шахси ҳуқуқӣ даровардани қайди барҳамхӯрии қарздор;

- санади муқоисавӣ оид ба иҷрои уҳдадориҳои андозӣ (то рӯзи пешниҳоди мавод);
- хулосаи мақомоти андози маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда дар хусуси безътимод эътироф намудани қарз;

3) дар ҳолати ғавти шахси воқеӣ ё ғавтида эълон шудан, бедарак ғойб ё ғайри қобили амал эътироф шудани шахси воқеӣ:

- аризаи ворисони андозсупоранда ё шахси дигари ваколатдор;
- шаҳодатномаи вафоти шахси воқеӣ ё санади судӣ дар бораи ғавтида эълон шудан, бедарак ғойб ё ғайри қобили амал эътироф шудани шахси воқеӣ;

- маълумотнома оид ба нокифоя будани молу мулки чунин шахсон ё ба моликияти давлатӣ гузаронидани мерос;

- санади муқоисавӣ оид ба иҷрои уҳдадориҳои андоз (то рӯзи пешниҳоди мавод);
- хулосаи мақомоти андози маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда дар хусуси безътимод эътироф намудани қарз;

4) дар ҳолати қабули санади судӣ, ки дар робита ба он мақомоти андоз ҳуқуқи ситонидани қарзи андозӣ бо сабаби ба охир расидани муҳлати муқарраршуда оид ба ситонидани қарзи андозӣ ё рад намудани ариза дар бораи барқарор намудани муҳлати баохиррасида аз даст медиҳад:

- аризаи андозсупоранда;
- санади судӣ, ки дар робита ба он мақомоти андоз ҳуқуқи ситонидани қарзи андозиро бо сабаби ба охир расидани муҳлати муқарраршуда оид ба ситонидани қарзи андозиро надорад ё рад намудани ариза дар бораи барқарор намудани муҳлати баохиррасида аз даст медиҳад;
- санади муқоисавӣ оид ба иҷрои уҳдадориҳои андоз (то рӯзи пешниҳоди мавод);
- хулосаи мақомоти андози маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда дар хусуси безътимод эътироф намудани қарз;

5) дар ҳолати аз баҳисобгирии андозӣ баровардани шахси ҳуқуқии хориҷӣ дар мақомоти маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда:

- аризаи андозсупоранда;
- санади санчишӣ оид ба иҷрои уҳдадориҳои андоз (агар имконияти гузаронидани санчиш мавҷуд набошад, -хулосаи мақомоти андоз оид ба асос ва сабаби нагузаронидани санчиш);
- маълумотнома оид ба нокифоя будани молу мулки муассисаи доимии шахси ҳуқуқии хориҷӣ ва ғайриимкон гардидани пардохти он аз ҷониби шахси ҳуқуқии ғайрирезиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- санади муқоисавӣ оид ба иҷрои уҳдадориҳои андоз (то рӯзи пешниҳоди мавод);
- хулосаи мақомоти андози маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда дар хусуси безътимод эътироф намудани қарз;

б) ҳангоми офатҳои табиӣ (заминларза, обҳезӣ) ва ҳолатҳои фавқулода (эпидемия ва пандемия), инчунин ҳолатҳои дигари шабех, ки пардохти қарзи андозро ғайриимкон менамоянд:

- аризаи андозсупоранда;
- хулосаи мақоми ваколатдори дахлдори давлатии соҳавӣ дар бораи офатҳои табиӣ (заминларза, обҳезӣ) ва ҳолатҳои фавқулода (эпидемия ва пандемия), инчунин ҳолатҳои дигари шабех, ки пардохти андозро ғайриимкон мегардонад;
- санади муқоисавӣ оид ба иҷрои уҳдадориҳои андозӣ (то рӯзи пешниҳоди мавод);
- маълумотнома аз бонки хизматрасон оид ба ҳолати молиявӣ ба санаи пешниҳоди ариза;
- хулосаи мақомоти андози маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда дар хусуси безътимод эътироф намудани қарз.

7. Қарзи андозӣ бо супориши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи банди 3 Тартиби мазкур бо пешниҳоди ариза (мактуб)-и андозсупоранда ё шахси дигари ваколатдор, хулосаҳои Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хусуси безътимод эътироф намудани қарз ва санади муқоисавӣ оид ба иҷрои уҳдадорихоӣ андозӣ (то рӯзи пешниҳод) аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон безътимод доништа мешавад.

8. Барои баррасии масъалаи безътимод эътироф кардани қарзи андозӣ ва аз ҳисоб баровардани он дар назди Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби кормандони сарраёсат ва раёсатҳои дахлдори ин мақомот комиссия таъсис дода мешавад.

9. Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маводи пешниҳодгардидаро дар муҳлати то 5 рӯзи қорӣ баррасӣ карда, дар ҳолати мутобиқат намудан ба муқаррароти бандҳои 2-6 Тартиб хулосаи дахлдори қабул карда, бо ҳуҷҷати асоснокунанда дар муҳлати 5 рӯзи қорӣ ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ирсол менамояд.

10. Хулосаи пешниҳоднамудаи Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар комиссияи назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дарназардошти муқаррароти Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Тартиб дар муҳлати муқаррарнамудаи қонунгузорӣ мавриди баррасӣ қарор дода шуда, аз натиҷаи он протокол тартиб ва хулосаи дахлдори қабул карда мешавад.

11. Қарор дар бораи безътимод эътироф кардани қарзи андозӣ ва аз ҳисоб баровардани қарзи андозии безътимод эътирофшуда, ки ба талаботи зербандҳои 1)-6) банди 2 Тартиб мутобиқ буда, то 5000 нишондиҳанда барои ҳисобҳо нисбат ба ҳар як андозсупоранда мебошад, аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон яқчо бо Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешавад.

12. Қарор дар бораи безътимод эътироф кардани қарзи андозӣ ва аз ҳисоб баровардани қарзи андозии безътимод эътирофшуда, ки ба талаботи зербандҳои 1)-6) банди 2 Тартиб мутобиқ буда, зиёда аз 5000 нишондиҳанда барои ҳисобҳо нисбат ба ҳар як андозсупоранда мебошад, аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешавад.

13. Мақомоти андозии маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда дар муҳлати то 5 рӯзи қорӣ пас аз мавриди амал қарор гирифтани қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё қарори яқҷояи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи безътимод эътироф кардани қарзи андозӣ ва аз ҳисоб баровардани қарзи андозии безътимод эътирофшуда бо роҳи дар ҳисобварақаи андозсупоранда ворид намудани тағйироти дахлдори қарзи андозии безътимод эътирофшударо аз ҳисоб мебарорад.

14. Баҳисобгирии маблағи аз ҳисоб баровардашудаи қарзи андозии безътимод эътирофгардидаи андозсупоранда дар ҳисоботи дахлдори аз ҷониби мақомоти маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда ба роҳ монда мешавад.

3. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

15. Шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибқорони инфиродӣ уҳдадоранд яқчо бо мақомоти андозии маҳалли баҳисобгирии андозсупоранда ҷиҳати иҷрои уҳдадорихоӣ андозии минбаъда санади муқоисавӣ бо тартиби муқаррарнамудани қонунгузорӣ таҳия намоянд.

16. Шахсоне, ки муқаррароти Тартибро риоя намекунанд, тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.